

šteje po zadnjem številjenju 2759 duš. Brzovjavna postaja v Trojanah bila bi v rabo ne samo 31 vasem in 17 zaselijem, ki se nahajajo v občini šentožbaltski, nego tudi bližnjim v brdskem in litijskem sodnjem okraju. V občini šentožbaltski je 42 samostalnih obrtnikov, mejnjimi 13 mlinarjev in žagarjev. Trgovina z lesom. čreslom in deželnimi pridelki je precej živahna in so prodajalci v zvezi s trgovci v Ljubljani, Trstu in drugih mestih; tedaj je tudi promet po državni cesti proti Ljubljani in okrajni proti južni železnici v Zagorju živahen. Ker je v občini Šentožbaltu in v sosednjih zelo mnogo obširnih gozdov, nadejati se je, da bode trgovina z lesom vedno bolj procvetala, in to bi gotovo na korist prodajalcem in kupcem pospeševala brzovjavna postaja. V poštev pa je tudi treba jemati, da bi brzovjavna postaja gotovo dobro došla občinskemu uradu v Šentožbaltu, župnim uradom v Čemšeniku, Šentgothardu, v Kolovratu, in v Št. Ožbaltu, potem potovalcem, vojakom, katerih vsako leto mnogo peš ali na konjih hodi skozi Trojanane, kjer tudi mnogokrat prenočujejo.

Ker se ne more tajiti, da ne bi brzovjavna postaja pospeševala obrta, trgovine in prometa, zato je odsek mnenja, da je postaja potrebna, torej nasvetuje: „Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. poštne in brzovjavne ravnateljstva izreče za napravo s pošto zvezane brzovjavne postaje v Trojanah.“ — Predlog je bil sprejet.

VI. Gospod zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča o tržnem redu in semenjskem tarifu za semnje v Medvodah. Občinski odbor v Medvodah sklenil je tarif za semenjske davščine in je to županstvo s tržnim redom vred predložilo visoki c. kr. deželni vladi v potrjenje v zmislu § 70. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859, drž. zak. št. 227.

Tržni red je pravilno sestavljen in se ozira na določila zakona zoper živinsko kugo od 29. febr. 1880, drž. zak. št. 35, in tudi tarif se naslanja na deželni zakon z dne 3. decembra 1868, drž. zak. št. 17. Po tem tarifu bode plačevati 1. za stajališče ali bajto po 40 kr., 2. za vprežno ali veliko klavno živino po 6 kr., 3. za majhno klavno živino po 3 kr., 4. od stavkarja, ki kaj prodaje, po 4 kr. Ako se primerjajo ti postavki s tarifom, pridejanim k omenjenemu deželnemu zakonu, po katerem je dopuščeno naslednje tržnine skleniti: a) za jedno stajališče ali bajto od 10 kr. do 1 gld., b) za jedno vprežno ali veliko klavno živino od 3—6 kr., c) za jedno majhno klavno živino od 1—3 kr., d) od vsakega stavkarja, ki kaj prodaje 6 kr., — sme se trditi, da niso previsoki, da se je pri sklepanju oziralo na § 69. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859, drž. zak. št. 227.

Z ozirom na rečeno nasvetuje odsek: „Slavna zbornica naj se izreče v svojem poročilu do visoke c. kr. vlade za potrjenje tarifa semenjskih davščin.“ — Predlog je bil sprejet.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

„Po megli solnce“.

Zdi se nam skoraj, da se častilcem Bismarkovim novejši čas nič kaj povoljno ni zdelo, da se njegovo ime ni več imenovalo vedno in med vsemi prvo. Minuli so namreč tedni obiskovanj nemškega cesarja, deloma obiskanj pri njemu in eno teh obiskanj obeta se za bližnje dni.

Imenu Bismarkove hiše je pa prišla, kakor je videti vsled posebnega naročila na pomoč brošura, katera ima naslov v nemščini izražen soglasen z naslovom teh vrst.

Pisatelj brošure ni imenovan, vidi pa se z vsega, da ji je namen proslavljati Bismarka, deloma opravičavati, zakaj Bismark za čas starega cesarja Viljema ni imel proste roke glede miru in vojske. Tudi nasprotje med Bismarkom in Waldersseom razpravlja brošura naravno zadnjemu sovražno.

Glede Bismarka pravi pisatelj, da je „nenadomestljiv“, od katerega ljudstvo nikakor noče pustiti.

Grofu Waldersseu pisatelj neprikrito rekava, da on nima ne dolžnosti in ne pravice, svetovati cesarju glede časa in političnih pogojev vojske ter da je kancler edini svetovalec cesarjev, katerem mora pristajati beseda o tem „ali“ vojska in kateremu mora prvemu naznaniti načelnik generalnega štaba, „kedarj“ vojska.

Mično se dela brošura z razsojevanjem življenja na dvoru za čas življenja starega cesarja Viljema. Postale so pri dvoru merodajne osebe in nastal je tak način govorjenja, ki se ni mogel imenovati najboljši, cesar tega ni zapazil, kako je družba na dvoru postala poptujena, drugim pa se je zd. lo primerneje z ozirom na cesarja molčati. Oni elementi, ki so bili v nasprotju s strogo navado, postali so nevarni izgled za rahločutno mladino.

Vsled prijazne navade cesarjeve ustavilo se je vpo-kojevanje višjih častnikov in to je povzročilo marsikateri pomislik glede gibčnosti in bojevitosti vojne.

Ker cesarju starčeku ne bi bilo več mogoče prenašati težave vojske, in ker bi bila postala velika nevarnost za njegovo življenje vsled žalosti, da bi moral ostati doma, morala bi vojska izostati tudi ne glede na politične razloge.

Za to vlada, prisiljena računati z oziri tako kočljive vrste, ni imela vsak trenutek popolne prostosti, vojskovati se silovit in rezno.

Cesar Viljem bil je le še mož enega dneva, in strah, da se lahko, ako prestola-naslednik vlado prevzame, unanja in notranja politika preobrne v popolno nasprotje, povzročil je neko onemoglost nemške politike.

Vsi časniki, ki zastopajo zadrugo kanclerju udanih poslancev, prinašali so še pred, ko je na svitlo prišla brošura, odlomke iz nje. „Kölnische Zeitung“ piše o brošuri, da je njen pisatelj eden „vedočih“, ki ima

ključ k marsikateremu skrivnemu predelu noveje zgodovine. „Freisinnige Zeitung“ glasilo vse stranke, katere pristaš je bil pokojni cesar Friderik — pa imenuje brošuro „zabavljico“, katere pisatelja poznati bi bilo posebno zanimivo.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane — Fem. bar. Schönfeld je ogledaje brambovski polk, nad 100 častnikom neaktivnega stanja rekel: učite se slovensko, ker častnik mora znati občiti z vojaki.

— Častnik mora znati občevati z vojaki prostaki, katerim je vodnik. Nič bolj naravnega kot to, in vendar se kaže potreba ponavljati ta čisto naraven stavek.

Nemški centralisti zatekali so se izrekoma po razdvojenji države leta 1867. h klicu: „edinost vsaj pri vojni“, edinost v nemškem vojnem jeziku to se je klicalo, kar pač vsakdo lahko prijema z roko, edino v namen ponemčevanja drugih avstrijskih narodov. Skušnje zadnjih 20 let in več so prejasno pokazale, da sama nemščina nima čudovite moči v sebi, da bi delala dobre vojake, nasprotno pa se je pokazalo, da je pri vojni mešanih narodnost treba a) da se prostaki privadijo vsi umevati eno povelje, b) da pa nič manj ni treba, da vsak častnik poleg splošnega zapoveljnega jezika v vojni (pri nas naravno nemškega) tudi ume jezik ali jezike vojakov, katerim ima zapovedavati. V delegacijah je sicer znani koroški poslanec Dumreicher tudi trdeč, da se morata prost vojak in častnik razumeti, zahteval, da se morajo v ta namen nemščine učiti vsi tisočeri in tisočeri nenemški vojaki. Tudi v vojni nahajajajo se še celo veljavni členi, ki so pravcati nemški centralisti v duhu Dumreicherjevim, katere izrekoma mrzi vse, kar je slovanskega in katerim je vsak človek, ki dobro ali rad govori slovensko, hrvaško, češko ali poljsko, takoj že panslavist.

Dobro vemo, da tako mrženje večinoma izvira od tod, ker dotični gospodje ne umejo nobenega slovanskega jezika in se jim ne ljubi, priučiti si ga.

Toliko bolj nas veseli čuti, da poveljnik fem. baron Schönfeld ne spada v vrsto takih častnikov, temveč, da je po ogledovanji ljubljanskega brambovskega polka nad 100 častnikom, ki so ga spremljali pri odhodu priporočal: „pridno učiti se slovenščine, ker častnik mora znati občevati s svojimi vojaki“.

To so besede v soglasji z voljo cesarjevo v soglasji z našim najvišjim vojnim oblastvom in v soglasji z izjavami našega brambovskega ministra pri posvetovanji zadnjega sedaj veljavnega vojnega zakona.

— **Osuševanje ljubljanskega močvirja.** Deželni glavar sklical je za prihodnji ponedeljek dne 16. t. m. zastopnike vsih prizadetih krogov v razgovor, kako naj bi se razdelili stroški osuševanja, kateri kakor znano,

znašajo okroglo 1,400.000 gld. V ta namen, da se potem omogočijo daljni, sila nujni koraki za dejansko osuševanje, ki postaja toliko nujnejše, kolikor večje so leto za letom nastajajoče škode vsled povodenj na močvirji.

— **Novoimenovano predsedništvo za deželni odbor in deželni zbor kranjski.** Včerašnja uradna „Wiener Zeitung“ razglasa, da je Njegovo c. kr. Veličanstvo z najvišjem sklepom z dne 2. septembra t. l. deželnega poslanca gosp. dr. Jožefa Poklukarja najmilostiveje imenovati blagovolilo za deželnega glavarja vojvodine Kranjske in deželnega poslanca gosp. Otona barona Apfaltrerna za njegovega namestnika pri vodstvu deželnega zbora.

— **Gozdna in kmetijska razstava na Dunaji** ki bode prihodnje leto, obeta biti enako velika kakor zanimiva. Predmeti razstave, ki so trpežni n. pr. stroji, orodje, modeli, posode za spravljanje ali pošiljanje sadja, posušeno ali v sladkorji spravljeno sadje, bode razstavljeno v stalni razstavi; poleg te pa bodo začasne razstave sadja vsake vrste, za kar bodo prostori brezplačno na razpolaganje. Opat Karl v Melku, vladni svetovalec Ferdinand Schön in računski svetovalec Jožef Trilety, oba na Dunaji, dajejo v tej zadevi na drobna pojasnila, kakor tudi c. kr. kmetijska družba na Dunaji.

— **Velezaslužen mornarski vojak,** podadmiral baron Manfroni, odlikovan z redom Marije Terezije, umrl je te dni še le 57 let star, ter bil slovesno pokopan v Trstu.

— **Razglas.** C. kr. okr. glavarstvo v Kamniku nannanja, da leže načrti za odkup zemljišč za projektirano lokalno železnico Ljubljana-Kamnik, dotični imeniki nepremakljivih posestev in kozolcev z izkazom potov in vodotokov in imeniki razlaščenecv pri županstvih v Trzinu, Depalji vasi, Domžalah, Jaršah, Homci, Mengši, Šmarci, Podgorji in Kamniku za vsako teh občin, skupni podrobni načrt pa pri tukajšnjem uradu med uradnimi urami od 9. do 23. septembra 1889. l., da jih more vsakdo pregledati. V tej dobi sme vsaki vdeleženec pri tukajšnjem uradu ustno ali pismeno ugovarjati proti zahtevani razlastitvi ali opominjati, da bi se železnica preložila ali se drugod napravile postaje in dovozne ceste. Omenja se, da smejo vsled § 18 postave o razlastitvi z dne 18. februarja 1878, št. 30. drž. zak. razlastitveno razsodbo pobijati samo tisti razlaščeneci ali njihovi pravi nasledniki, ki so o pravem času podali ugovore proti razlastitvi.

— **Glasbena Matica.** Oni učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglase naj se dne 16. in 17. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v šolskih prostorih (Virantova hiša II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Poučevalo se bode v igri na klavirji, na goslih in na raznih družih inštrumentih, v petji, teoriji in harmoniji. V glasbeno šolo vsprejmo se samo otroci udov „Glasbene Matice“. Učnina za enega učenca znaša 1 gld. na mesec, udnina za rodbino 2. gld. za celo leto in vpisnina 1 gld., ka-